

HÅLL SVERIGE RENTS EXEMPELSAMLING

Exempel från: Håll Sverige Rent

Vad innehåller tvålen och sminket?

Det är inte alltid lätt att förstå innehållsförteckningar. Hur många ämnen finns det i tvålen, ceratet eller sminket? Lär er mer om innehållet och gör eget läppcerat.

Gör så här

Börja med att titta tillsammans på innehållsförteckningen från ett läppcerat, en hudkräm, en tvål och något smink.

- Hur många olika ämnen finns det i varje? Låt eleverna räkna!
- Det är ofta krångliga ord eller förkortningar i innehållsförteckningen. Ta tillsammans reda på mer om ett eller flera av orden. Vad är det egentligen?

Frågor att diskutera/ta reda på mer om:

- Är allt innehåll säkert för människor och miljön?
- Går det att vara extra försiktig när man köper smink och tvål så att det inte innehåller något miljö- eller hälsofarligt ämne? Hur i så fall?
- Vad innebär Astma och allergiförbundets märke?
- Finns det miljömärkt smink eller tvål och vad betyder miljömärket i så fall?

Vill ni experimentera och göra egna läppcerat? På elevbladet finns ett recept. Har du yngre elever som inte kan hantera varma vattenbad? Gör läppceraten som en demonstration. Samtidigt kan ni prata om ingredienserna och vad som händer.

Läkemedelsverket är ansvarig myndighet för kosmetiska produkter. De har både köptips och information om kosmetika.

Kosmetiska produkter

Med kosmetiska produkter menas exempelvis tvål, tandkräm, hudkräm, schampo, hårfärger, solskyddsmedel, smink eller deodorant. Kosmetiska produkter ska vara säkra att använda men kan ibland ändå orsaka allergier och leda till överkänslighet. Även miljön kan påverkas av ämnen från kosmetika.

Tips:

- Tänk på att endast använda produkterna på det sätt som är avsett och välj gärna oparfumerat och miljömärkt om det finns.
- Hoppa gärna över antibakteriell tvål.
- Använd inte mer av produkterna än du behöver.

Läs mer här:

lakemedelsverket.se

hallakonsument.se

kemikalieinspektionen.se

I samarbete med:

Besök www.hsr.se/exempelsamling för fler inspirerande exempel!

Gör ditt eget läppcerat

Du behöver:

- Cerathylsor eller små burkar
- Bivax 30 g
- Sesamolja 70 ml
- E-vitamin 3 ml
- Smaksättande olja t.ex. kokosolja eller citron 1 ml

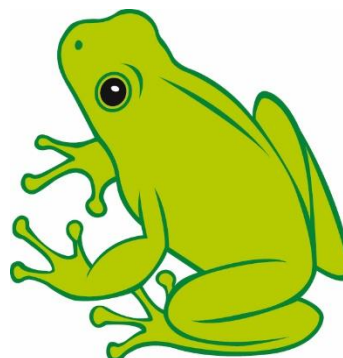
Gör så här:

- Lägg först cerathylsorna i frysen och ta ut dem precis innan du ska hälla fyllningen i dem. På detta sätt stelnar fyllningen och rinner inte ut i botten. Det behövs inte om du har burkar.
- Värm sesamoljan och bivaxet i ett vattenbad tills allt har smält. Ha inte en för stor skål i vattenbadet för då hinner fyllningen stelna innan den kommer i hylsorna. Det är bra om skålen har en hållpip.
- Ta upp skålen ur vattenbadet och rör tills fyllningen svalnar något. Häll i den smaksättande oljan samt E-vitaminen och häll försiktig fyllningen i de kalla hylsorna.

Är naturliga ämnen alltid bra?

Bara för att ett ämne kommer från naturen så betyder det inte att det är säkert. Tänk bara på hur giftig en pilgiftsgroda kan vara även om den är "naturlig".

Men andra ord kan även naturliga ingredienser i kosmetika vara till exempel allergiframkallande.

Se även Skol-Kemi, en satsning av kemi-institutionen vid Umeå Universitet. Här finns en mer utförlig beskrivning av experimentet och korta faktatexter om ingredienserna. Länk: <http://chem-www4.ad.umu.se:8081/Skolkemi/Experiment/experiment.jsp?id=162>